

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

التهاب دویست ساله

نگاهی گذرا به عصر قاجار و پهلوی بر مبنای تاریخ‌نگری
تحلیلی رهبر معظم انقلاب حضرت آیت‌الله خامنه‌ای

تألیف:

سید سعید آریانژاد

با مقدمه دکتر موسی نجفی

دانشکده و پژوهشکده علوم اجتماعی و فرهنگی

دانشگاه جامع امام حسین (ع)

مؤسسه چاپ و انتشارات

مؤسسه چاپ و انتشارات
دانشگاه جامع امام حسین (ع)

۱۰۱۸

سری تاریخ - ۳

سرشناسه	آریانزاد، سیدسعید، ۱۳۴۲ -
عنوان و نام پدیدآور	التهاب دویست ساله؛ نگاهی گذرا به عصر قاجار و پهلوی بر مبنای تاریخ نگری تحلیلی رهبر معظم انقلاب حضرت آیت الله خامنه‌ای؛ تألیف سیدسعید آریانزاد؛ با مقدمه موسی نجفی؛ (برای) دانشکده و پژوهشکده علوم اجتماعی و فرهنگی دانشگاه جامع امام حسین (ع).
مشخصات نشر	تهران: دانشگاه جامع امام حسین (ع)، مؤسسه چاپ و انتشارات، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	پنج، ۴۶۱ ص، ۱۴/۵ × ۲۱/۵ سم.
فروبت	مؤسسه چاپ و انتشارات دانشگاه جامع امام حسین (ع)، ۱۰۱۸، سری تاریخ، ۳.
شابک	978-622-286-058-5 ۱۶۱۰۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست نویسی	فیا
یادداشت	کتابنامه: ص ۴۴۹ - ۴۶۰؛ همچنین به صورت زیرنویس.
عنوان دیگر	نگاهی گذرا به عصر قاجار و پهلوی بر مبنای تاریخ نگری تحلیلی رهبر معظم انقلاب حضرت آیت الله خامنه‌ای.
موضوع	خامنه‌ای، سید علی، رهبر جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۱۸ - دیدگاه درباره خاندان قاجار
موضوع	Khamene'i Ali Leader of IRI, 1939 -- Views on Qajar family
موضوع	خامنه‌ای، سید علی، رهبر جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۱۸ - دیدگاه درباره خاندان پهلوی
موضوع	Khamene'i Ali Leader of IRI, 1939 -- Views on Pahlavi family
موضوع	ایران -- تاریخ -- قرن ۱۳ -- ۱۴ -- تاریخ نویسی
موضوع	Iran -- History -- 19-20th centuries -- Historiography
موضوع	ایران -- سیاست و حکومت -- قرن ۱۳ ق - ۱۴
موضوع	Iran -- Politics and government -- 19-20th century
موضوع	ایران -- تاریخ -- قاجاریان، ۱۱۹۳ - ۱۳۴۴ ق
موضوع	Iran -- History -- Qajars, 1779 - 1925
موضوع	ایران -- تاریخ -- پهلوی، ۱۳۰۴ - ۱۳۵۷
موضوع	Iran -- History -- Pahlavi, 1925 - 1978
موضوع	نگاهی گذرا به عصر قاجار و پهلوی بر مبنای تاریخ نگری تحلیلی رهبر معظم امام حسین (ع)، دانشکده و پژوهشکده علوم اجتماعی و فرهنگی
موضوع	دانشگاه جامع امام حسین (ع)، مؤسسه چاپ و انتشارات
موضوع	DSR1۴۹۲
موضوع	۰۸۴۲/۹۵۵
موضوع	۸۶۵۹۲۹۲
موضوع	شماره کتابشناسی ملی
موضوع	رده بندی کنگره
موضوع	رده بندی کنگره

کلیه حقوق اعم از چاپ و تکثیر، نسخه برداری، ترجمه و اقتباس برای دانشگاه جامع امام حسین (ع) محفوظ است.

• عنوان: التهاب دویست ساله؛ نگاهی گذرا به عصر قاجار و پهلوی بر مبنای تاریخ نگری تحلیلی

رهبر معظم انقلاب حضرت آیت الله خامنه‌ای

• تألیف: سید سعید آریانزاد

• صفحه آرای و طرح جلد: آبگینه

• ناظر فنی چاپ: حمید قمری

• لیتوگرافی، چاپ و صحافی: مرکز چاپ بلاغ

• نوبت چاپ: اول (مهر ۱۴۰۰)

• شمارگان: ۲۰۰

• قیمت: ۱۶۱۰۰۰۰ ریال

• نشانی: تهران، بزرگراه شهید بابایی، بعد از پل لشکرک، دانشگاه جامع امام حسین (ع)، معاونت پژوهش و فناوری،

مؤسسه چاپ و انتشارات، تلفن: ۴۴۱۸۸۲۶۰ - ۲۴۱۸۸۲۷۴

• مرکز پخش: تهران، میدان فردوسی، فروشگاه و نمایشگاه مؤسسه چاپ و انتشارات دانشگاه جامع امام حسین (ع)،

تلفن: ۸۸۸۳۹۲۹۷

فهرست مطالب

- مقدمه دکتر موسی نجفی ۱۱
- پیشگفتار ۱۵
- فصل اول: نگاهی کوتاه به قاجار و قاجاریان و مصائب وارده بر ایران و ایرانیان (اشخاص برجسته؛ رخدادهای مهم) ۱۹
- اهمیت مطالعه تاریخ ۲۰
- اول: جهان در عصر قاجار و در یک قاب کوچک ۲۵
- دوم: عصبیت قبیله‌ای، ریشه استبداد قاجاریان ۲۷
- آقامحمدخان قاجار، در قابی کوچک و سیاه ۳۱
- قرارداد گلستان در قابی کوچک و تیره ۳۳
- اول: تأثیر عملکرد آقامحمدخان بر انعقاد این قرارداد ۳۳
- دوم: توجه به ویژگی‌های شخصیتی فتحعلی شاه در رخداد این معاهده ۳۴
- سوم: هدف روس‌ها از جنگ با ایران ۳۵
- چهارم: بدعهدی مرد نمایان نامرد فرنگی! ۳۵
- ا. پشت پا زدن انگلیس به ایران ۳۵
- ب. ننگ کردن ایران توسط فرانسه ۳۷
- ج. ضربه فنی شدن ایران توسط انگلیس ۳۸
- نگاهی به عصر طولانی سلطنت ناصری در قابی سیاه! ۵۳
- امیرکبیر، مدافع اسلام در برابر طوفان هجمه‌ها ۶۸
- امیرکبیر و چرایی خدمت به سران خائن قجر ۶۹
- نگاهی به صدارت میرزا آقاخان نوری در قابی کوچک و سیاه ۷۱

ز. عوض و بدل شدن بی نتیجه نخست وزیران و سرانجام، فرار شاه! ۴۳۸

ح. اقدام امام در بازگشت به ایران و ورودشان به کشور و از نفس افتادن

رژیم..... ۴۴۰

ط. پیوستن ارتش و به خصوص نیروی هوایی به دامن انقلاب..... ۴۴۱

چهاردهم: انقلاب و اسلام در قایی واحد و سفید..... ۴۴۳

منابع..... ۴۴۹

مقدمه دکتر موسی نجفی

با درود و سلام و صلوات بر حضرت خاتم انبیاء محمد مصطفی و بر آل پاک و بزرگوار و معصومش.

آقای آریانژاد برای من در سه قاب مطرح است:

قاب اول: وقتی که دوره دکترای انقلاب و تمدن اسلامی در پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی تهران تأسیس گردید و دانشجوی رتبه اول آن شد و از خطه خراسان و منطقه سبزوار به پژوهشگاه آمد.

قاب دوم: زمانی که دانشجوی مستعد سبزواری ما، در آخرین مرحله تحصیل دکتری، مشغول دفاع از رساله‌اش در مینه تمدن اسلامی شد و استاد راهنمای این رساله حجیم و علمی و مفصل خود من بودم؛ بعد از پایان دفاعیه در آن روز اعلام کردم آقای آریانژاد از این به بعد «دکتر» آریانژاد است.

قاب سوم: در کنار یکی از کارهای تحقیقی دکتر آریانژاد قرار گرفتم و طبیعی است که این قاب بزرگتر و کاملتر از دو قاب قبلی باشد و انتظار ما هم در این مرحله البته بیشتر شده است.

اما در این قاب سوم دکتر جوان ما دست خالی نیامده است، بلکه با کتابی همراه شده که نه فقط رنگ و بوی انقلاب و تاریخ و تمدن اسلامی ایران را دارد، بلکه معطر به کلام و افق نگاه مقام رهبری و جامعیت نظری است که تاریخ را با سیاست عملی و نیز سیاست عملی را با دورخیز تاریخ تحولات در هم آمیخته است. ما کمتر سیاستمداری مثل مقام معظم رهبری سراغ داریم که در این رفت و برگشت از کارزار سیاست و تاریخ؛ موفق، متعادل و عمیق

بیرون آمده باشد. در حقیقت تاریخ ریشه سیاست و سیاست ثمره تاریخ است؛ اما درک این مقوله در تاریخ خواندن تنها و در سیاست‌ورزی مجزا میسر و ممکن نیست؛ بلکه نگاهی جامع‌تر و تلفیقی موزون و نسبتی اعتدال گونه می‌خواهد که در سایه خردورزی عالمانه، عقلانیت تاریخی، سیاست‌ورزی اصیل و عمیق امکان حضور و ظهور پیدا می‌کند.

دکتر جوان ما در قاب سوم به این امر پرداخته، این موضوع را شکافته و التفاتی درخور توجه به آن نموده است. هم اکنون ما نتیجه کار او و حاصل این زحمت را پیش روی خود داریم؛ کاری محققانه و تتبعی که می‌تواند برای نسل جوان و دانشجویان جویای بصیرت نقطه شروع مناسب و هدف‌مند باشد.

امیدوارم این قاب سوم با محتوای با ارزشش چراغی باشد بر تاریکی‌های دو حوزه «تاریخ» و «سیاست» و البته «تاریخ سیاسی ایران».

اما در مورد کتاب التهاب دویست ساله. خود این کتاب حاصل التهابی است که در این سال‌ها بر سر روایت تاریخ معاصر ایران آمده است. بارها شده است که نسل جوان و به خصوص دانشجویان از من می‌پرسند آیا کتابی هست که به زبان ساده تاریخ معاصر ایران را برای ما بازگو کند. اگرچه مطالعه یک کتاب برای شناخت تاریخ پرماجرای کشورمان به هیچ وجه کافی نیست، اما اثر پیش رو مدخل مناسبی برای علاقه‌مندان به این حوزه است. کتاب التهاب دویست ساله شامل سه رکن شایسته است. روایتی واقع‌گرایانه و مختصر از تاریخ معاصر ایران، استناد به فرمایشات حضرت آیت‌الله العظمی خامنه‌ای و در نهایت متن ساده و روان.